

Stedet til at gjøre, ligesom jeg troer, at det vilde være fuldstændig i Strid med den bestaaende Lovgivning. Jeg maa altsaa af Hensyn til det U hensigtsmæssige i det stillede Endringsforslag og tillige af Hensyn til de Motiver og Grunde, som den ærede Landsthingsmand anførte, anbefale, at man vedtager Lovforslaget i dette Punkt, som det er oversendt fra det andet Thing.

Med Hensyn til de Forslag, der ere stillede af en anden æret Landsthingsmand (F. Nielsen) skal jeg tillade mig at bemærke, at de to af dem forekomme mig ikke at have synderlig Betydning; det ene, hvorefter han vil have, at der efter Ordet „examinerer“ skal tilføjes: „efter Skolebestyrelsens Opgivende“, troer jeg er aldeles overflødig. Naar der staaer, at Ræderen selv examinerer, saa er derved aldeles ikke udelukket, at den, som har Tilsyn med, at Underviisningen besørges tilbørlig, opfordrer Ræderen til at examinere i visse bestemte Gjenstande; hans Tilsyn vilde ellers aldeles ikke kunne finde Sted, han vilde ikke kunne forvisse sig, om Examen ikke var et aftalt Spil, naar han ikke havde denne Ret, og den følger altsaa ligesom deraf, at han er tilstede for at overbevise sig om, at Underviisningen har været forsvaerlig. Dersom Lovforslaget fra Først af forelaa her i Thinget, kunde jeg naturligvis ikke have Noget imod en saadan Tilføining; men som det nu foreligger, maa jeg ønske den ubeladt som aldeles overflødig. — Med Hensyn til Spørgsmaalet om Skoledirektionen og Sogneforstanderskabet, udtalte den ærede Landsthingsmand, at der i hvert Sogneforstanderskab kun var een Mand, om hvem man kunde være forvisset, at han havde Sagkundskab; men det troer jeg ikke. Jeg kan ikke tiltræde den Anskuelse, at Enhver, som bliver Præst i Folkekirken, derved skal være stemplet som den, der har Sagkundskab i Skolesager; jeg troer, at man hverken ad Erfaringens eller ad andre Veie kan paavise dette. At det naturligvis meget ofte er Tilfældet, og at det i Almindelighed ligeledes er denne Mand, som har den største Interesse for Skolevæsenet, er en anden Sag; men, vil man have en Forvisning i saa Henseende, saa kan man ikke søge den dert,

at han er Præst. Med Hensyn til disse Smaaskoler, der ville opstaae i Landsognene, vil dog Sogneforstanderskabet, der har Leilighed til at kjende vedkommende Mand og see Forholdene nærvæd, lettere kunne danne sig en begrundet Mening om, hvorvidt Vedkommende er stillet til at opfylde sin Gjerning, end Direktionen, som ikke personlig kjender disse Forhold, og hvis Skjøn i denne Henseende derfor maa blive meget upaalideligt, naar man ikke, som her i Kjøbenhavn, fordrer en formelig Examen, og det er der jo slet ikke Tale om. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale, at man vedtager Loven, saaledes som den er oversendt fra Folke-thinget.

Strøm: Jeg er ikke lidet forlegen med, hvorledes jeg skal stille mig til det af den ærede 5te Landsthingsmand for 7de Kredts (Hass) stillede Endringsforslag, idet der jo ganske vist er Noget i det, som jeg kan billige, hvorimod jeg paa den anden Side frygter for, at vi ved at sætte det ind i Lovforslaget kunne berede dette Uansseligheder. Jeg vil derfor, inden jeg stemmer derfor, oppebie en Udtalelse af den ærede Kirke- og Underviisningsminister. — Derimod er jeg ganske bestemt paa, hvorledes jeg vil stille mig til de Endringsforslag, der ere stillede af den ærede 3die Landsthingsmand for 5te Kredts (F. Nielsen), idet jeg nemlig maa stemme imod dem. Det er idag en heel Deel lettere at forhandle med den ærede Landsthingsmand end ved Sagens første Behandling, idet vi nu dog ere komne til Enighed om, hvorledes Sagerne staae for Diebliffet, medens vi den Aften gik ud fra ganske forskjellige Betragtninger i saa Henseende; men ved Alt, som den ærede Landsthingsmand dengang og idag har sagt, mener jeg der er Noget, han har overseet, og som vi bør lægge den største Vægt paa. Han har bestandig talt om, at vi ville udruste disse private Skoler endog saa med større Nødtigheder end de offentlige, og det seer han ingen Grund til. Jeg vil nu for det Første bemærke, at disse Nødtigheder, der tilstaaes ved den nævnte Lov, ere meget smaa; men dernæst overseer den ærede Landsthingsmand, at de private Skoler ere af en ganske anden Natur end de offentlige Skoler; de offentlige Skoler